

XLV.

Betænkning

over

Forslag til Lov om offentlige Bibliotekers Ret til Frieksemplarer af Tryksager m. m.

(Afgiven af Landstingets Udvalg den 4. Maj 1927).

Udvalget, der gennem en Række Møder har behandlet det foreliggende Lovforslag, er fuldstændig enig med Undervisningsministeren om dettes Betydning. Forslaget betegner en afgørende Indskrænkning i Pligtafleveringsbegrebet,

dels derved, at det kongelige Bibliotek befries for Dubletterne, der i nær Fremtid vilde fremkalde de største Vanskeligheder med Hensyn til Plads,

dels derved, at Universitetsbiblioteket faar en Paakravsret, saaledes at det kan sammensætte sin danske Samling efter sit eget Behov under Hensyn til, at det kongelige Bibliotek, der som Nationalbibliotek modtager alle afleveringspligtige Tryksager, ligger i samme By, og

endelig derved, at de uforandrede Opdrag, der aarligt udgør en stor Mængde, som for Forlæggerne repræsenterer en Pengeværdi og ikke har nogen Værdi for Bibliotekerne, ikke mere skal afleveres. Dertil kommer, at man begrænser Smaatryksafleveringen og — hvad der ikke har været Tilfældet før — giver Bibliotekerne Kassationspligt overfor saadanne Smaatryk, der fra ethvert Synspunkt er uden Biblioteksværdi.

Man er ved Forhandlinger med Overbibliotekarerne og ved Besøg paa det konge-

lige Bibliotek blevet stærkt overbevist om Nødvendigheden af, at der sker en saadan Beskæring af Pligtafleveringen. Men Udvalget er lige saa stærkt besjælet af Ønsket om, at der ved denne Beskæring ikke tilføjes Bibliotekerne Skade af nogen Art.

Udvalgets Overvejelser har bl. a. stillet mod det Maal, at der i selve Loven optages yderligere Enkeltbestemmelser om, hvad der skulde fritages for Pligtaflevering. Men de mangeartede Hensyn, der maatte gøre sig gældende ved en saadan Detailering, har gjort, at man er blevet staaende ved den Linie, som Undervisningsministeren med Støtte af Bibliotekssagkundskaben har optrukket i Bemærkningerne til det forelagte Lovforslag.

Medens der til § 1 stilles et Ændringsforslag, der med Hensyn til Pligtafleveringen ligestiller Det kongelige Bibliotek og Statsbiblioteket i Aarhus og giver Universitetsbiblioteket Ret til ved Paakrav at sikre sig, hvad det maatte ønske, bevares § 2 uforandret, saaledes at der gives Undervisningsministeren en almindelig Bemyndigelse til gennem Bekendtgørelse at fastsætte Enkeltbestemmelserne. Udvalget mener, at Bibliotekerne, der jo er levende Organismer med Trang til Bevægelses- og